

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/121/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119201729
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4119201729.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a členiek senátu JUDr. Márie Malíkovej a JUDr. Sone Vackovej v spore žalobcu: V. V., nar: XX.XX.XXXX, trvalé bytom U. XXX/XX, XXX XX M. Y., zastúpeného: JUDr. Pavol Gráčík, advokát so sídlom Farská 40, 949 01 Nitra proti žalovanému: K. U. U., nar.XX.XX.XXXX, trvalé bytom Q. XXX/XXX, XXX XX M. Y., zastúpenom: Advokátska kancelária Gabriel Orlik, s.r.o.. so sídlom Žitavanská 20, XXX 93 Topoľčianky, o ochranu osobnosti, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 06. augusta 2020 pod č.k. 18C/13/2019-218 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol. Priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Z vykonaného dokazovania zistil, že dňa 06.06.2018 bol uverejnený na internetovom portáli www.facebook.com príspevok žalobcu, v rámci ktorého sa vyjadroval k viacerým skutočnostiam týkajúcich sa fungovania obce M.. K príspevku žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý o.i. uviedol, že "Zlikvidovalo sa množstvo nelegálnych splátok a zberný dvor bol naplánovaný po ukončení dlhodobej nájomnej zmluvy na pozemok, ešte v období, keď udavač ani netušil, že bude mať susedský spor", " Ja nie som žiadny fackovací panák a kľudne, ak to udavač berie ako pomstu si to môže prísť za mnou vyriešiť ako chlap". V rámci diskusie sa vyjadrili ďalší prispievatelia, Y. H., ktorý uviedol "H. za pravdu starostovi a ako sa má nazývať človek, ktorý v jednom kuse žaluje .... žalobaba ? udavač, bonzák je kopu názvov", R. L. sa vyjadril " zakomplexovaný debil V.", ako i ďalší, napr. H. U., T. H., C. R.. Dňa 07.06.2018 bol uverejnený na internetovom portáli www.facebook.com príspevok žalobcu, v rámci ktorého sa vyjadroval k viacerým skutočnostiam týkajúcich sa fungovania obce M. Y.. V rámci reakcie na príspevok sa vyjadril aj žalovaný, ktorý sa vyjadril k fungovaniu obci, poplatkov za odpad, k zápisniciam, uviedol, že " To ,že sa udaním zatiaľ stopol vývoz do kontajnerov". Zároveň uviedol, "ale nemienim okrádať svoju rodinu o čas s vypisovaním zákerného človeka, ktorý sa aktivuje, aby mi škodil", "...občania, kt. chcú riešiť veci, ale to pán K. dobre vie...". V Protokole o kontrole Okresného úradu A. Y., odbor starostlivosti o životné prostredie zo dňa 12.06.2017, o.i. je uvedené, že žalovaný sa vyjadril "jedná sa o osobu, ktorá je v obci známa ako chronický sťažovateľ a z počutia iných osôb má za to, že má záujem konať proti záujmom obce". Žalovaný v podaní zo dňa 14.01.2019 oznámil žalobcovi, že predmetom jeho príspevkov bolo zhodnotenie viacerých tém, prípadne slovných názorov, osôb žijúcich v M. Y.. Ak sa ho niektorý z jeho príspevkov dotkol, tak sa ospravedlnil hlavne z dôvodu, že cieľom jeho príspevkov nebolo poškodiť žiadneho prispievateľa na uvedenom portáli.

1.2. Na daný skutkový stav aplikoval ustanovenia § 11 ,§ 13 ods. 1 ,2, 3 Občianskeho zákonníka a uviedol, že prvotne riešil pasívnu legitímáciu žalovaného. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný sa v komunikácii na sociálnej sieti nevyjadroval v pozícii verejného činiteľa - starostu obce, ale ako fyzická osoba. Preto mal za to, že žalovaný bol pasívne legitímovaný v spore.

1.3. Žalobca podanou žalobou žiadal, aby sa mu žalovaný písomne ospravedlnil, nakoľko informácie, ktoré boli uverejnené dňa 06.06.2018, 07.06.2018, spolu s informáciou uvedenou v Protokole o kontrole zo dňa 12.06.2017, že žalobca je udavač, chronický sťažovateľ nie sú pravdivé, podložené, urážajúce a nedôvodné zasahujú do práva na ochranu osobnosti. Zároveň sa domáhal zapltenia sumy 2 000 eur. S poukazom na vykonané dokazovanie nepovažoval žalobu za dôvodne podanú. Skúmal splnenie hmotnoprávných predpokladov s poukazom na § 13 OZ, mieru intenzity tvrdeného porušovaného základného práva žalobcu. Uviedol, že nebol preukázaný neoprávnený zásah žalovaného do integrity osobnosti žalobcu, najmä jeho občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, spočívajúce označení žalobcu ako "udavača", "chronického sťažovateľa" a "osoby, ktorá podáva udania na obec". Žalobca na ktorom je dôkazné bremeno, v spore neunesol dôkazné bremeno. Nepreukázal, že uvedené príspevky mali vyvolať negatívny zásah do jeho osobnostných práv chránených ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka. Žiadnym spôsobom nepreukázal, že by došlo k zníženiu jeho dôstojnosti, vážnosti v rodine, v mieste bydliska. Túto skutočnosť nad všetky pochybnosti nepotvrdila svedkyňa manželka žalobcu E. V., ktorá iba uviedla, že po dedine a po facebooku sa udávalo, že žalobca je udavač, chronický sťažovateľ, písalo sa, aby sa smeti nosili pred ich dom. Hovorili o tom Y. H., ako aj ostatní, U., H., Y. H.. Svedkyňa menovala iné osoby, ktoré sa mali hanlivo vyjadrovať na adresu žalobcu. Z dokazovania vyplynulo, že žalovaný sa zapojil do diskusie, avšak v príspevkoch neoznačil žalobcu žiadnym hanlivým spôsobom. K osobe žalobcu sa vyjadrovali diskutujúci prispievatelia na sociálnej sieti, ktorí menovali osobu žalobcu. Žalobca podával podnety a sťažnosti na obec M. Y., na obyvateľov nájomnej bytovky, na Okresné úrady ŽP, A. Y., ŠIZP W., Okresnú prokuratúru W., na suseda L. v počte XX, čo sám potvrdil, svedkyňa E. V., a vyplýva to aj z potvrdenia Obce M. Y.. Zo strany žalobcu nebola preukázaná existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom a jeho neoprávnenosťou do práv žalobcu a porušením jeho osobnej sféry. O tom, že by mu bola spôsobená závažná ujma, neboli doložené žiadne dôkazy, nebolo navrhované dokazovanie, z ktorého by vyplynulo jeho tvrdenie, že došlo k zásahu do jeho osobnostných práv. Žalovaný mu realizoval ospravedlnenie, ktoré súd považoval za postačujúce s poukazom na vyjadrenia žalovaného uverejnené dňa 06.06.2018, 07.06.2018 ako i v Protokole kontroly zo dňa 12.06.2017. Pretože žalobca nepreukázal žiaden skutkový základ na hodnotenie, či vôbec došlo k zníženiu jeho dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti, a ak áno, tak v akej miere, nevznikol mu ani nárok pre priznanie finančnej náhrady . Preto žalobu v plnom rozsahu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§262 ods.2 CSP).

2. Žalobca podal proti rozsudku odvolanie. Odvolanie zdôvodnil nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením veci podľa § 365 ods. 1 písm. f) ,h) CSP. Nestotožnil sa s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie. Citoval z rozhodnutí NS SR M Cdo 46/2000 z 27.03.2001, Krajského súdu v Trnave 9 Co 197/2012 z 30.5.2013, 4 Cdo 212/2007 z 23. 9. 2009, ICdo 113/2009 z 31.1.2011, ÚS SR II. ÚS 211/08 z 18. 9. 2008, stranu 2005 z Občianskeho zákonníka , zo záverov ktorých vyplýva, že nemusí byť narušená česť a ani vážnym spôsobom znížená dôstojnosť, aby súd priznal nemajetkovú ujmu. Pri vyjadrení alebo zásahu do práv iného stačí len objektívna spôsobilosť privodiť ujmu - nie je potrebné zavŕšenie v podobe vzniku samotnej ujmy. Tvrdenia žalovaného minimálne znásobili alebo upevnili existenciu negatívnych vzťahov spoluobčanov voči jeho osobe. K ospravedlneniu žalobcu uviedol, že bolo neadresné, nedozvedeli sa o ňom ostatné osoby, ktoré boli jeho tvrdeniami ovplyvnené, bolo nekonkrétne, nešpecifické, neobsahovalo dátum a obsah predmetných tvrdení žalovaného. Žalobca sa v odvolaní podrobne polemizoval s vyjadreniami strán sporu, ostatných pisateľov, závery odvolania podal na šiestich stranách. Uviedol, že pojem udavač je hrubá urážka a žalovaný musel vedieť , že jeho použitím mu ublíži na cti. Na základe jeho podaní boli konštatované nedostatky a porušenia v rámci konania obce M. Y. a j ej štatutárnym zástupcom . Hrubé porušenie žalovaného videl v tom, že zamĺchal podstatné okolnosti, že jeho podaniami sa odstránili viaceré nedostatky v obci , čím u čitateľa nemohla vzniknúť iná predstava než tá, že je udavač. Čitateľ si nemohol urobiť vlastný obraz o opisovanej situácii výlučne z dôvodu na strane žalovaného, čím spôsobil nepravdivosť ním poskytnutých informácií. Napadnutý rozsudok žiadal zmeniť a vyhovieť žalobe.

3. Žalovaný podal písomné vyjadrenie k odvolaniu žalobcu. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval za správne, pretože žalobca nepreukázal neoprávnený zásah do integrity jeho osobnosti, najmä čo sa týka jeho občianskej cti a ľudskej dôstojnosti v označení spočívajúcom ako udavač, chronický sťažovateľ a osoba podávajúca udania na obec . K žalobcom predloženom listinnom dôkaze k odvolaniu poukázal

na novotu v odvolacom konaní, ktorá je neprípustná. Napadnutý rozsudok žiadal potvrdiť a uplatnil si náhradu trov konania.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spíňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal. Dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho správny právny záver, preto napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. Vzhľadom k záveru o vecnej správnosti napadnutého rozsudku ako i jeho dôvodov, odvolací súd nepovažuje za potrebné opakovať zistený skutkový stav, tie isté podstatné dôvody, ktoré sú obsiahnuté v napadnutom rozsudku, vrátane citácie ustanovení právnych predpisov vzťahujúcich sa na tento prípad.

Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

5. Predmetom konania je žaloba žalobcu na ochranu osobnosti v zmysle ust. § 11 a §13 Občianskeho zákonníka .

Občiansky zákonník v ustanovení § 11 priznáva každej fyzickej osobe právo na ochranu osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Zákon nepodáva výpočet konkrétnych foriem zásahov, ktorých môžu byť dotknuté jej osobnostné práva. Vymedzuje však znaky, zapríčinnosti ktorých treba určité správanie považovať za zásah do osobnosti a ktorými sú:

1) objektívna spôsobilosť zásahu negatívne dopadnúť na osobnosť fyzickej osoby, 2) neoprávnenosť zásahu a 3) príčinná súvislosť medzi určitým správaním a porušením alebo ohrozením osobnostných práv. Dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno ohľadne zásahu objektívne spôsobilého vyvolať nemajetkovú ujmu, ktorá spočíva v porušení, alebo v ohrození osobnosti človeka zaťažuje dotknutého občana. Naproti tomu na pôvodcovi takto charakterizovaného zásahu je, aby preukázal (v tomto smere spočíva na ňom dôkazné bremeno), že k zásahu došlo v súlade s právom a že existovala niektorá z okolností, ktorá podľa právneho poriadku vylučuje neoprávnenosť zásahu. Ak sú v konkrétnom prípade tieto znaky dané, Občiansky zákonník v ust. § 13 rozlišuje prostriedky ochrany osobnostných práv v troch smeroch: 1) návrh na upustenie od neoprávnených zásahov (negatívna žaloba), 2) návrh na odstránenie následkov už uskutočnených zásahov (reštitučná žaloba) a 3) návrh na poskytnutie primeraného zadosťučinenia (satisfakčná žaloba). Uvedené právne prostriedky občianskoprávnej ochrany osobnosti je možné podľa okolností konkrétneho prípadu a podľa splnenia stanovených podmienok buď použiť samostatne, alebo za účelom zvýšenia ochrany a zabezpečenia efektívnosti aj kumulovať. Všeobecnou podmienkou uplatnenia ochrany osobnosti je, že ide o závažnejší zásah do psychickej a morálnej integrity osobnosti, ktorý je objektívne spôsobilý fyzickej osobe privodiť ujmu na jednotlivých stránkach osobnosti. Návrh na upustenie od neoprávnených zásahov do osobnostného práva musí smerovať k zastaveniu ďalšieho rušenia tým, že sa žiada právne zistenie, že zasahujúci subjekt nie je oprávnený na také zásahy, ako aj tým, že sa usiluje o vydanie zákazu ďalšieho rušenia. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Obč. zákonníka najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo (§ 13 ods. 3 Obč. zákonníka). Návrh na poskytnutie primeraného zadosťučinenia (satisfakčná žaloba) sleduje priznanie satisfakcie občanovi, ktorého osobnostné právo bolo porušené, a to so zreteľom na to, že zásah zvyčajne nemožno odčiniť obnovením pôvodného stavu. V zmysle ust. § 11 a nasledujúce Občianskeho zákonníka je poskytovaná občianskoprávna ochrana len proti takým konaniam, ktoré sú objektívne spôsobilé privodiť ujmu na osobnosti subjektu práva.

Podľa čl. 10 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd má každý právo, aby bola zachovaná jeho ľudská dôstojnosť, osobná česť, dobrá povesť a chránené jeho meno. Na toto ustanovenie v zákonnej rovine nadväzuje úprava obsiahnutá v ustanoveniach § 11 a nasl. Obč. zákonníka. Žalobca sa domáhal ochrany osobnosti za čiastkové zásahy žalovaného, ktoré je potrebné skúmať jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach. Vlastný zásah je potom nutné hodnotiť vždy objektívne s prihliadnutím na konkrétnu situáciu za ktorej v neoprávnenému zásahu došlo (tzv. konkrétne uplatnenie objektívneho kritéria), ako

aj k osobe postihnutej fyzickej osoby (tzv. diferencované uplatnenie objektívneho kritéria).Uplatnením konkrétneho a diferencovaného objektívneho hodnotenia znamená, že o zníženie dôstojnosti postihnutej fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere pôjde len tam, kde za konkrétnej situácie, z ktorej k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo, ako aj s prihliadnutím na dotknutú fyzickú osobu, možno spoľahlivo vyvodiť, že by vzniknutú nemajetkovú ujmu vzhľadom k intenzite a trvaníu nepriaznivého následku spočívajúceho v znížení jej dôstojnosti či vážnosti v spoločnosti, pociťovala ako vážnu zvyčajne každá fyzická osoba nachádzajúca sa na mieste a v postavení postihnutej osoby.

O neoprávnený zásah nejde vtedy, keď je zásah dovolený (resp. jeho možnosť predpokladaná), ak nie sú prekročené zákonom stanovené medze. Neoprávneným zásahom nie sú ani prejavy, ktoré podľa obsahu, formy a ciele „je možné považovať za upozornenia, podnety a žiadosti o objasnenie a prešetrenie určitých okolností, ak boli urobené v prostredí oprávnenom vec riešiť. Kritériom je preto vždy posúdenie, či tvrdený zásah je potrebné v konkrétnom prípade ešte podradiť pod kategóriu plnenia zákonom stanovených povinností, resp. výkonu zákonom predpokladaných oprávnení, alebo sa jedná o exces z týchto možností.

6. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie v konaní postupoval v zmysle vyššie uvedených kritérií a vyhodnotil namietané vyjadrenia na facebooku a protokolu o kontrole v súlade s danou situáciou v obci . Treba vychádzať zo situácie , že žalobca ako prvý zvolil kritiku na internetovom portáli facebook. V priebehu konania doložil len komunikáciu žalovaného, ale nepredložil ním tvrdený príspevok zo dňa 06.júna a predložil len časť odpovede na príspevok žalovaného zo dňa 06. júna 2020. Žalovaný v odpovedi na príspevok ani raz nespomenul meno žalobcu, použil termín udavač. Žalobca reagoval na jeho príspevok namietajúc označenie udavač. Na jeho príspevok žalovaný reagoval príspevkom používajúc termíny“ to, že sa udaním“, „zákerneho človeka „ opätovne bez menovania žalobcu.

Z komunikácie bolo zrejme všetkým zúčastneným na besede, že sa jedná o komunikáciu žalobcu a žalovaného. Komunikácia vyvolala ohlas u občanov v obci a je znej zrejme, že občania mali vytvorený názor na žalobcu, o čom svedčia ich príspevky . Situácia bola v obci známa, občania poznali konanie žalobcu a žalovaného. Preto označenie udavač, zákerný človek nemohlo u žalobcu vyvolať zníženie jeho cti, dôstojnosti v obci. Negatívne vnímanie žalobcu občanov existovalo a potvrdil to samotný žalobca vo svojej žalobe, keď uviedol, že tvrdenia žalovaného minimálne znásobili alebo upevnili existenciu negatívnych vzťahov spoluobčanov voči jeho osobe. V priebehu konania sa žiadnym spôsobom nevyjadril k zníženiu jeho cti, dôstojnosti, súkromia, jeho života a zdravia. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil výsledky vykonaného dokazovania a vec správne právne posúdil, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

Žalovaný bol úspešný v odvolacom konaní. Preto odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 v spojení s §262 a § 255 ods. 1 CSP a priznal mu náhradu trov konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha.